

Ekumeniska Följeslagarprogrammet i Palestina och Israel

Nyhetsbrev nr 7 augusti 2012

De tänder ljus

Foto: Jon Persson

En av turbinerna i Shi'b al Butum

Leah och jag skumpar sakta upp mot Shi'b al Butum i bilen tillsammans med Elad och Aya från organisationen Comet Me. Vi ska titta på det sol- och vindhybrid-system som de installerat och som nu försörjer byn med el.

Text: Jon Persson

- Det här systemet är vår kronjuvel, säger Elad.

De två vindturbinerna glänsar i solen, och jag måste se väldigt tveksam ut när han säger att de bygger dem själva, för han stannar bilen och fortsätter:

- Gå ut och kolla. För att delta i ett kyrkoprogram så verkar du allt bra benägen att tvivla.

Nog har de byggt vindkraftverken själva. Tornet, 18 högt och gjort av vattenledningsrör är framtaget tillsammans med en svetsare i närmaste staden

Yatta. Turbinen är en egen vidareutveckling av en modell som ursprungligen byggts i Skottland.

- Så långt som möjligt försöker vi använda lokala hantverkare och materiel, säger Elad, och berättar hur Comet Me samarbetar med byborna för att säkra långsiktighet i systemen och elförsörjningen. Det är Comet Me som servar systemen, men det är byborna som äger dem. Genom workshops och utbildning försöker man öka förståelsen hos byborna för elsystemen och minska risken för felanvändning.

Varje familj har en elmätare installerad, och betalar samma eltaxa som de inne i Yatta. Avgiften hjälper människor att hushålla med den begränsade tillgång på elektricitet som solpanelerna och vindturbinerna erbjuder, och pengarna som samlas in bidrar till att täcka kostnader för byte av uttjänta batterier.

Manifestation på Medborgarplatsen

Ekumeniska följeslagarprogrammet har under 10 år skickat följeslagare till Israel och Palestina. För att uppmärksamma detta bjuder vi in till en manifestation på Medborgarplatsen i Stockholm, fredagen den 5 oktober kl 15-17. Mer information kommer i september månads nyhetsbrev.

Allt är nödvändigt för att kylskåp, ostmaskiner, belysning m.m. ska fungera.

Det är en underlig känsla att gå in i en grotta och hitta både TV och tvättmaskin. Aya berättar att kylskåpen gör att man kan kyla vatten för att göra ost av högre kvalitet och som kan säljas med bättre förtjänst. Tvättmaskinen minskar förbrukning av begränsade vattentillgångar, medan belysning och TV skapar viktiga sociala rum. Många bäckar små som alla förhoppningsvis bidrar till att stärka människors livssituation och ger dem möjlighet att sträva vidare med sitt traditionella leverne.

Jag frågar Elad varför han som israel ägnar sig åt att installera elsystem i palestinska byar.

Fortsättning på nästa sida

Solpaneler som hotas av att bli rivna av den israeliska armén.

Foto: Cowan/EAPPI

- Jag har hittat något som kombinerar politik och att bygga upp något, något konkret för människorna här. Titta på bosättningarna, de har all önskvärd service: elektricitet, vatten och vägar. Palestinierna har inget.

Comet Me har sedan 2008 installerat fristående elsystem i 21 byar och gett över 1300 människor tillgång till elektricitet. Många av elsystemen har demoleringsorder, och en del finns i Masafer Yatta och det område som riskerar bli Firing Zone 918 (se nedan). Än så länge har lyckligtvis inget av elsystemen förstörts. Annan infrastruktur, så som vägar och vattencisterner, förstörs dock eller görs obrukbara desto oftare.

Med jämna mellanrum piper våra mobiler synkront. Det brukar innebära ett sms om att en eller annan konstruktion håller på att demoleras. Befinner vi oss i närheten tar vi kamerorna och rycker ut. Senast gällde det vägen i byn Umm Lasafa. När vi kom fram var schaktnskinerna borta. Kvar är resterna av vägen som förband de 39 hushållen i byn med resten av världen.

Vi träffar Abu Tawfeeq som berättar att vägen användes för att transportera

in vatten och boskap till byn, liksom den smidigt anslöt till stora vägen mot Hebron. Vägbanan hade renoverats förra året, med pengar från Rädda Barnen, för att vägen skulle bli brukbar även vintertid. Nu är den inte brukbar alls.

Kartorna av vägen till Umm Lasafa.

Foto: Jon Persson

De i byn med njursvikt, och som behöver ta sig till Hebron 2-3 ggr i veckan för sjukhusbesök får ordna resan på något annat sätt. Likaså får människorna i Saadet Tha'lah klara sig utan de vattencisterner som demolerats av armén eller fyllts med dynga av bosättare. I Khirbet ar Rahwa får man gå på andra toaletter än de som Polish

Humanitarian Action skänkt och sedan demolerats och beslagtogs av israeliska armén. Ibrahim och Aaliya får köra en annan väg än över den jordhög som grävs upp framför deras infart, och som med jämna mellanrum bättras på.

Läs hela reserapporten på www.skr.org/foljeslagare

Masafer Yatta — Firing Zone 918

På den sydligaste delen av Västbanken ligger området Masafer Yatta, där nu åtta byar står under hot att rivas av den israeliska armén. Det handlar om 1500 människor som då kommer att tvingas lämna sina hem och bryta upp från sina liv för att göra plats åt det militära övningsområdet "Firing zone 918". Befolkningen i Masafer Yatta är beduiner och lever som herdar.

Masafer Yatta har varit ett militärt område sedan 70-talet, och redan 1999 tvingades 700 personer lämna sina byar efter att Israel utfärdat evakueringsorder. De flesta har sedan dess flyttat tillbaka efter att en rättsprocess inletts kring områdets användning. Den rättsprocessen har i princip varit inaktiv i 12 år, men nu har den tagit fart och är anledningen till att byarna nu hotas.

Läs mer på www.skr.org/foljeslagare

Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel

Sveriges kristna råd
Box 14038, 167 14 Bromma
Besöksadress Gustavslundsvägen 18,
Alviks Torg
Tel 08-453 68 00
Fax 08-453 68 29
seappi@skr.org
www.skr.org/foljeslagare

Följeslagarprogrammet

Genom det Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel kommer människor från olika delar av världen som ekumeniska följeslagare för att stödja de som arbetar för en rättvis fred. Syftet med närvaron är att dämpa våld, att främja respekten för folkrätten samt att genom praktisk solidaritet stödja utsatta grupper – såväl palestinier som israeler.

Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel (EAPPI) är ett internationellt projekt som drivs av Kyrkornas Världsråd. Initiativet till programmet kom ursprungligen som en förfrågan från kyrkoledare i Jerusalem om en internationell närvaro i området.

Sveriges kristna råd är huvudman för SEAPPI och följande organisationer står bakom programmet i Sverige: Diakonia, Individuell Människohjälp, Justitia et Pax, KFUM, Kristna Fredsrörelsen, Sabeel Sverige, Sensus studieförbund, Socialdemokrater för tro och solidaritet, Studieförbundet Bilda, Svenska kyrkan, Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd, och Trossamfundet Gemensam Framtid.